

[Poul Hartling.]

uden tvivl ofte derved den produktion, som vi alle lever af.

Mon vi ikke trænger til et nyt perspektiv i dansk politik, et liberalt perspektiv? Det må være et første mål, at vi ikke hindrer eller hæmmer produktionen, hele den økonomiske vækst. Vel går det fremad i disse år, men sammenlignet med andre lande har vi vist ikke så forfærdelig meget at prale af. Erhvervslivet trænger til at få arbejdsro. Derfor er det vigtigt med en stabil økonomisk kurs. Meget går i stykker, mange chancer går tabt, fordi man ikke kan disponere på længere sigt. Regeringens mangel på overblik og plan viser ikke blot manglende dygtighed, men betyder også en bestandig køp i hjulet for hele produktionslivet.

Vi trænger til perspektiv i vor markeds politik; vi har klamret os til noget midlertidigt, til en overgangsordning, men derved stiller vi vort erhvervsliv ringere end andre landes erhvervsliv, der kan lægge deres planer inden for mere stabile rammer. Vi trænger til en skattereform, ikke til flere blanketter og skemaer og regler, ikke mere indblanding og administration, som private skal udføre på statens vegne; det går jo ikke mindst ud over de mange små og mellemstore virksomheder. Vi trænger til en erhvervspolitik med mere perspektiv i. Dansk erhvervsliv kæmper på mange områder med store problemer. Jeg tror, det erkendes i alle befolkningsgrupper, at landbrugserhvervet i disse år har særlige vanskeligheder, ikke mindst fordi landbrugseskporten er i klemme mellem andre landes restriktioner og indgreb og statsordninger.

På længere sigt er der her brug for en jordlovgivning, der giver friere sammenlægningsmuligheder, således at landbruget ikke af selve lovgivningen skal hindres i at udnytte det tekniske apparat bedst muligt, og således at det til gavn for hele vort økonomiske liv får det bedste udbytte både af kapital og arbejdsindsats. Det vil også være en forstandig, langsigtet politik at støtte den rationalisering, der er i gang på forædlingsvirksomhedernes område. Mejerier og slagterier og mere specielle levnedsmiddelproduktioner kan i vore dage med fordel samles i større enheder, hvilket jo også giver større muligheder for, at de

kan specialisere sig. Fremfor alt må det være en dansk interesse at få så frie og lige konkurrencevilkår på de udenlandske markeder som muligt. På kort sigt må det være en klar samfundsinteresse at støtte landbrugserhvervet, således at denne overgangstid ikke betyder, at produktionsapparatet bliver slået i stykker. Det vil netop i det lange løb blive skæbnesvangert for landets økonomi, hvis vi griber forkert her.

Hvad jeg her har sagt om landbrugserhvervet, gælder erhvervet, men det gælder dermed også familierne, for dansk landbrug er i endnu højere grad end andre erhverv karakteriseret derved, at arbejdsplads og hjem er det samme. Har landbofamilien for lidt at leve af, går det ud over produktionsapparatet, men er der fremgang i landbrugets økonomi, styrkes netop det produktionsapparat, som er vigtigt for hele samfundet. Det ligger nemlig dybt i den danske bonde, at bedriften skal der først sørges for. I den økonomiske årsoversigts embedsmandssprog hedder det i marts 1964, side 11, at „de selvstændige landbrugere har en høj opsparingstilbøjelighed“. En høj opsparingstilbøjelighed, det er lige præcis det, dansk økonomi trænger allermost til. Alt, hvad vi kan gøre for at styrke og underbygge den, vil komme helheden til gavn.

En politik med det perspektiv, jeg her rider op, vil også rumme en styrkelse af uddannelse og forskning. Heri ligger baggrunden for det enkelte menneskes indsats og virke. Jo dygtigere vi giver vore unge mulighed for at blive, jo bedre vil det gå os. Det kunne fortjene en hel tale for sig. Den kan komme ved en anden lejlighed, men det er et afgørende område i den politik, som vi vil føre.

Det hører videre til en politik med et liberalt perspektiv, at der føres en moderne tryghedspolitik, således at den, der mister erhvervsevnen, får hjælp ikke blot til, at han og hans familie kan eksistere, men også til, at han om muligt kan genvinde erhvervsevnen. Dette er ikke en fordelingspolitik, det er en menneskelig, værdig og positiv holdning over for den, som er i vanskeligheder, og sådan vil vi have det her i landet. Det er for øvrigt også økonomisk fordelagtigt. Så meget betyder erhvervsevnen, at det, at en mand kan gen-